

Sygn. akt VIII U 1169/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	Sędzia SO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2021 r. w Gliwicach

sprawy S. O. (O.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania S. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 16 kwietnia 2020 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu S. O. prawo do emerytury pomostowej od dnia 1 marca 2020r.

(-) Sędzia Jolanta Łanowy - Klimek

Sygn. akt VIII U 1169/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 kwietnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu S. O. prawa do emerytury pomostowej, wskazując że ubezpieczony nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat, a jedynie 10 lat, 6 miesięcy i 18 dni.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej, podnosząc że spełnia warunki do przyznania tego świadczenia – w szczególności, że w okresie pracy w KWK (...) od 13 maja 1982 r. do 27 lutego 1993 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako kierowca samochodu ciężarowego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony S. O. urodził się (...) Od 2011 r. pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy. Nie pozostaje w zatrudnieniu.

W dniu 4 marca 2020 r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Zaskarżoną decyzją z 16 kwietnia 2020 r. ZUS Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu przyznania prawa do emerytury pomostowej, wskazując, że nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat, a jedynie 10 lat, 6 miesięcy i 18 dni.

Organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu 31 lat, 9 miesięcy i 3 dni okresów składkowych oraz 2 lata i 9 miesięcy okresów nieskładkowych, tj. łącznie 34 lata, 6 miesięcy i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu 10 lat, 6 miesięcy i 18 dni, tj. okresy zatrudnienia: w (...) Sp. z o.o. w P. od 1 marca 1993 r. do 31 stycznia 1995 r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony, w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w Ś. od 1 lutego 1995 r. do 17 lipca 1996 r. i od 27 maja 1996 r. do 30 września 1998 r. na stanowisku kierowcy autobusu, w (...) Sp. z o.o. w O. od 17 marca 2003 r. do 31 grudnia 2008 r. i od 1 stycznia 2009 r. do 29 grudnia 2010 r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony/ (...).

ZUS Oddział w Z. nie uznał za pracę w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia:

- od 1 grudnia 2000 r. do 31 maja 2001 r. w A. P. w D., ponieważ ubezpieczony był zatrudniony na łączonym stanowisku kierowca samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony oraz jako operator koparko-ładowarki, ładowacz nieczystości stałych, ładowacz nieczystości komunalnych, którego nazwa składa się ze stanowisk wskazanych odrębnie w wykazie resortowym w dwóch różnych działach (wykaz A, dział VIII, poz. 1 i 2 pkt 1 i 4 oraz wykaz A, dział IX, poz. 3, pkt 2 zarządzenia nr 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z 1 lipca 1983 r.);
- od 1 listopada 2001 r. do 31 stycznia 2002 r. w Zakładzie (...) w P. z uwagi na brak świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach;
- od 29 czerwca 2011 r. do 15 września 2011 r. w (...) Sp. z o.o. w O., ponieważ płatnik składek za ten okres nie zgłosił do organu rentowego dokumentów potwierdzających pracę w szczególnych warunkach (druki ZUS ZSWA).

Odwołujący domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach w KWK (...) w P. od 13 maja 1982 r. do 27 lutego 1993 r. w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego i kierowcy autobusu.

W okresie od 13 maja 1982 r. do 27 lutego 1993 r. ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) w P. na następujących stanowiskach:

- ślusarz kierowca na powierzchni od 13 maja 1982 r. do 30 września 1983 r.,
- ślusarz remontowy na powierzchni od 1 października 1983 r. do 31 grudnia 1987 r.,
- ślusarz – operator na powierzchni od 1 stycznia 1988 r. do 3 listopada 1991 r. i od 5 lutego 1992 r. do 27 lutego 1993 r. (od 4 listopada 1991 r. do 4 lutego 1992 r. korzystał z urlopu bezpłatnego).

Ubezpieczony przez cały okres zatrudnienia w KWK (...) pracował w Oddziale Transportowym. W oddziale tym znajdowały się warsztaty samochodowe oraz samochody ciężarowe o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony do przewożenia sprzętu i materiałów na potrzeby kopalni, samochody osobowe do przewożenia zarządu kopalni, samochody dostawcze, karetka pogotowia oraz ciężki sprzęt budowlany taki jak spycharki czy ładowarki. Baza transportowa znajdowała się na terenie kopalni. KWK (...) dysponowała 6 własnymi samochodami ciężarowymi o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz kilkoma wynajmowanymi.

Ubezpieczony od momentu zatrudnienia w KWK (...) pracował w rzeczywistości jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Ubezpieczony jeździł wówczas samochodami ciężarowymi marki S., K., J. i przewoził nimi części do maszyn używanych na kopalni – m.in. kombajnów, a także części obudów, stojaki, betoniki, koryta, materiały sypkie. Wszystkie samochody, które prowadził ubezpieczony miały ciężar całkowity przekraczający 3,5 tony. Samochody te były dosyć nowoczesne jak na tamte czasy i rzadko się psuły. W sytuacji awarii, samochody były naprawiane przez mechaników w warsztacie na terenie bazy, a odwołujący korzystał z innego samochodu. Ubezpieczony nie był kierowany do innych, nie prowadził innych pojazdów – pracował wyłącznie jako kierowca samochodów o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony – aż do 1986 r. Od tego roku – aż do ustania zatrudnienia w KWK (...) – został kierowcą autobusu. Ubezpieczony jeździł autobusem marki A. o liczbie miejsc powyżej 15. Praca ubezpieczonego polegała wówczas na przewożeniu pracowników kopalni do pracy i rozwożeniu ich po zakończonej zmianie. Taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu. W weekendy ubezpieczony przewoził pracowników kopalni na wycieczki. Ubezpieczony nie był kierowany do innych prac.

Razem z ubezpieczonym w KWK (...) pracowali: E. S. (zatrudniony w latach 1973-1992), R. L. (zatrudniony w latach 1966 – 1991), R. R. (zatrudniony w latach 1976-1990), K. S. (zatrudniony w latach 1982-1992).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z KWK (...), zeznań świadków: E. S., R. L., R. R. i K. S. (nagranie z rozprawy z 9 marca 2021 r. k. 34), przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z 25 czerwca 2021 r. k. 48), akt emerytalnych świadka E. S., akt Sądu Okręgowego w Gliwicach w sprawie VIII U 494/14 i VIII U 167/16.

Sąd uznał zgromadzony materiał dowodowy za kompletny i wiarygodny, a przez to pozwalający na poczynienie ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1924 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Po myśli art. 3 ust. 1 prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania

przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Zgodnie z ust. 3 tego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 (ust. 4). Za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3 (ust. 5). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust.7).

Bezspornie ubezpieczony legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym – udowodnił łącznie 34 lata, 6 miesięcy i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Poza sporem jest również, że odwołujący osiągnął wymagany wiek 60 lat.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy ubezpieczony posiada okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat.

W zaskarżonej decyzji z 16 kwietnia 2020 r. ZUS Oddział w Z. odmówił bowiem ubezpieczonemu przyznania prawa do emerytury pomostowej wskazując, iż nie zostały spełnione ww. warunki. Organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu 10 lat, 6 miesięcy i 18 dni pracy w warunkach szczególnych, tj. okresy zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w P. od 1 marca 1993 r. do 31 stycznia 1995 r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony, w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w Ś. od 1 lutego 1995 r. do 17 lipca 1996 r. i od 27 maja 1996 r. do 30 września 1998 r. na stanowisku kierowcy autobusu, w (...) Sp. z o.o. w O. od 17 marca 2003 r. do 31 grudnia 2008 r. i od 1 stycznia 2009 r. do 29 grudnia 2010 r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony/ (...).

Ubezpieczony domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach w KWK (...) w P. od 13 maja 1982 r. do 27 lutego 1993 r., twierdząc że pracował wówczas jako kierowca samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony oraz kierowca autobusu o liczbie miejsc powyżej 15.

W ocenie Sądu przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony pracował ponad 15 lat w szczególnych warunkach.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego, tj. akt osobowych ubezpieczonego, zeznań świadków oraz wyjaśnień ubezpieczonego, wynika jednoznacznie, że ubezpieczony podczas zatrudnienia w KWK (...) w P. od 13 maja 1982 r. do 27 lutego 1993 r. w rzeczywistości wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony (do 1986 r.) oraz kierowcy autobusu o liczbie miejsc powyżej 15 (od 1986 r.), tj. pracą w warunkach szczególnych wymienioną w wykazie A, dziale VIII, poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), tj. prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów.

Wprawdzie w świadectwie pracy ubezpieczonego pracodawca określił stanowiska pracy w KWK (...) jako ślusarz kierowca) do 30 września 1983 r.), ślusarz remontowy na powierzchni (do 31 grudnia 1987 r.) i ślusarz – operator na powierzchni, jednak w rzeczywistości ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony, a następnie kierowcy autobusu o liczbie miejsc powyżej 15 i nie był przydzielany do innych prac. Potwierdzili to w szczególności wszyscy zeznający w sprawie świadkowie, którzy dokładnie opisali charakter pracy wykonywanej przez ubezpieczonego w spornym okresie. Ich zeznania były zgodne, logiczne, przekonywujące oraz zbieżne z wyjaśnieniami ubezpieczonego.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że ubezpieczony posiada okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat, a tym samym spełnił wszystkie przesłanki dające prawo do uzyskania prawa do emerytury pomostowej.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak sentencji, przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od 1 marca 2020 r., tj. od dnia zgłoszenia wniosku.

(-) sędzia Jolanta Łanowy - Klimek